

**UNITATEA CONSOLIDATĂ PENTRU IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA
PROIECTELOR ÎN DOMENIUL AGRICULTURII, FINANȚATE DE BANCA MONDIALĂ
PROIECTUL „INVESTIȚII PENTRU GUVERNANȚĂ, CREȘTERE ȘI REZILIENȚĂ ÎN
AGRICULTURĂ (AGGRI)”**

TERMENI DE REFERINȚĂ

INGINER ÎN IRIGAȚII

1. PREMISE

La 5 iunie 2023 a fost semnat Acordul de Împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) pentru proiectul **AGGRI**. Acordul a fost ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova, prin adoptarea Legii nr. 217 din 20 iulie 2023 și promulgat de către Președintele Republicii Moldova la 31 iulie 2023. Legea cu privire la ratificarea Acordului de Împrumut a fost publicată în Monitorul Oficial al Guvernului Republicii Moldova nr. 291-295, art. 510 din 04 august 2023. Proiectul a fost declarat intrat în vigoare de către BIRD la 02 octombrie 2023.

Scopul Proiectului este de a îmbunătăți furnizarea serviciilor agricole publice, stimula creșterea orientată către piață și spori reziliența beneficiarilor, precum și, în cazul producerii unei situații de criză sau urgență eligibile, de a asigura o intervenție promptă și eficientă la o astfel de situație.

Obiectivul de dezvoltare al Proiectului va fi realizat prin indicatori precum: 1. Accesul îmbunătățit al producătorilor agricoli la serviciile agricole publice și la programele de sprijin (dezagregate în funcție de (i) tipul de sprijin; (ii) tipul și dimensiunea exploatației agricole; și (iii) gen (prestarea de servicii agricole publice)); 2. Creșterea vânzărilor de către beneficiarii lanțului valoric vizat (dezagregate în funcție de (i) tipul de beneficiar susținut de proiect (fermieri, agenți economici) și (ii) gen (orientare către piață)); 3. Creșterea productivității medii a exploatațiilor agricole care accesează servicii de irigare (dezagregate în funcție de (i) tipul de beneficiar susținut de proiect (fermieri, agenți economici, AUA) și (ii) gen (reziliență)); 4. Creșterea nivelului de conformitate cu cerințele UE privind siguranța alimentelor de către beneficiarii vizati (dezagregați în funcție de: (i) tip de beneficiar (fermieri, agenți economici, actori din lanțul valoric al creșterii animalelor/plantelor) și (ii) gen (orientare către piață; reziliență)). Termeni de Referință sunt elaborați pentru oferirea sprijinului pentru implementarea celor cinci componente din cadrul Proiectului AGGRI:

Componenta 1: Consolidarea guvernancei sectoriale și a managementului cunoștințelor agricole

Sub-componenta 1.1: Îmbunătățirea funcționalității AIPA

Îmbunătățirea funcționalității AIPA prin, *inter alia*: (a) acordarea de suport AIPA în alinierea la cerințele fiduciare ale UE, (b) oferirea de asistență tehnică pentru identificarea soluțiilor la deficiențele actuale de resurse umane prin reforme care vizează creșterea autonomiei financiare și a capacității AIPA de a atrage și reține personal calificat, (c) îmbunătățirea nivelului de dotare a AIPA și a oficiilor sale teritoriale cu mijloacele tehnice necesare în vederea asigurării unui mediu de lucru eficient, facilitarea procesului de digitalizare și asigurarea cu mijloace de transport pentru o mai bună monitorizare în teren; (d) efectuarea unei evaluări a proceselor de afaceri din perspectiva optimizării digitale și, ulterior, dezvoltarea și implementarea inițiativelor specifice de e-transformare.

Sub-componenta 1.2: Fortificarea sistemelor de calitate și siguranță a alimentelor

Fortificarea sistemelor de calitate și siguranță a alimentelor prin implementarea îmbunătățirilor tehnice pentru managementul siguranței alimentelor, inclusiv: (i) consolidarea rețelei medicilor veterinari de stat (ii) achiziționarea de echipamente de testare pentru laboratoarele de referință ale ANSA pentru acreditarea de noi metode; (iii) definitivarea registrului fitosanitar cu includerea noilor module, inclusiv pe material semincer al Împrumutatului, inclusiv verificarea și actualizarea datelor, și (iv) proiectarea și implementarea unui sistem online de certificare sanitar-veterinară în cadrul E-ANSA.

Sub-componenta 1.3: Îmbunătățirea accesului la cunoștințe agricole

Îmbunătățirea accesului la cunoștințe agricole prin, *inter alia*:

(a) Sprijin pentru managementul cunoștințelor agricole prin: (i) susținerea înființării și operaționalizării CCAR prin furnizarea de asistență tehnică, inclusiv o evaluare a lacunelor existente în cunoștințele agricole și oferirea de recomandări și achiziționarea de echipamente și (ii) implementarea recomandărilor selectate urmare a evaluării, inclusiv cu privire la (A) actualizarea cadrului legal și a celui normativ în vederea extinderii și finanțării managementului cunoștințelor pentru CCAR și entitățile regionale MAIA; (B) abordarea necesităților de instruire și consolidare a capacităților prin dezvoltarea și organizarea de programe de coaching și formare de formatori pentru entitățile implicate în furnizarea de servicii de consiliere; (C) dezvoltarea de instrumente digitale pentru promovarea accesului la cunoștințele esențiale, inclusiv aplicații dedicate web și mobile, sisteme de mesagerie și de alertă de mesagerie vocală, cursuri video on-line, baze de date consolidate și chioșcuri informaționale; și (E) descentralizarea managementului cunoștințelor agricole și furnizarea de servicii de consultanță către camerele agricole care urmează a fi create.

(b) Promovarea excelenței în serviciile veterinare prin înființarea și operaționalizarea Centrelor de Excelență Veterinară, care (i) vor asigura transferul de cunoștințe și cele mai bune practici, inclusiv practicile emergente de adaptare la schimbările climatice, către crescătorii de animale, (ii) vor oferi oportunități de formare continuă medicilor veterinari practicieni (inclusiv pentru Rețeaua medicilor veterinari de stat), inclusiv cu privire la vulnerabilitățile legate de schimbările climatice, (iii) vor oferi acces la cunoștințe privind serviciile de selecție/reproducere artificială îmbunătățite/de înaltă calitate, management îmbunătățit al efectivelor și caracteristicilor de productivitate, analize ale regimului de nutriție și proliferarea cunoștințelor privind regimuri de hrănire specifice și alte instrumente de maximizare a productivității și de îmbunătățire a sănătății și bunăstării animalelor.

Componenta 2: Promovarea dezvoltării sub-sectoarelor neperformante

Sub-componenta 2.1: Suport investițional pentru promovarea creșterii

Promovarea dezvoltării lanțului valoric în producția de lactate, carne, legume și produse de nișă în conformitate cu cerințele de mediu și siguranță ale UE prin oferirea de granturi investiționale producătorilor din sectorul zootehnic pentru a crește productivitatea, îmbunătăți standardele de producție și calitatea produselor. Subcomponenta își propune să stimuleze tranziția către grade mai înalte de comercializare și industrializare a exploatațiilor agricole, în afara gospodăriilor casnice dominante în prezent, promovând în același timp durabilitatea ecologică, bunăstarea animalelor și mijloacele de trai îmbunătățite pentru populația zonelor rurale. În plus, subcomponenta va oferi finanțare pentru promovarea practicilor și tehnologiilor care reduc emisiile de GES ale exploatațiilor zootehnice, cum ar fi managementul gunoiului de grajd, digestia anaerobă, captarea biogazului pentru producerea de energie și rasele îmbunătățite.

Sub-componenta 2.2: Fortificarea capacităților și sprijin pentru dezvoltarea afacerilor

Acordarea de sprijin pentru fortificarea capacităților și dezvoltarea afacerilor crescătorilor de animale și producătorilor horticoli, printre altele, în: pregătirea planurilor de afaceri, crearea și dezvoltarea de parteneriate productive, consultanță și instruire privind integrarea lanțului valoric și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a efectelor acestora.

Componenta 3: Fortificarea rezilienței prin servicii de irigare

Sub-componenta 3.1: Reabilitarea infrastructurii de irigare

a) Reabilitarea SCI Tudora și interconectarea infrastructurii cu SCI Caplani: reconstrucția stației de captare a apei și înlocuirea conductei de aducțiune spre bazinul de acumulare a apei existent din cadrul SCI Tudora, inclusiv reabilitarea acestuia, reconstrucția stației de repompare din cadrul SCI Tudora și construcția unei noi conducte primare de aducțiune a apei (inclusiv cu rețele secundare pentru conectarea bazinelor existente de acumulare apei, cât și a altor echipamente de irigare) pentru interconectarea cu

infrastructura SCI Caplani, precum și actualizarea și/sau finalizarea documentației de proiect (*dacă nu există*).

b) Reabilitarea SCI „Tețcani” și interconectarea acestuia cu SCI „Corjeuți” (raionul Briceni) - reabilitarea infrastructurii existente al SCI „Tețcani”, cât și reabilitarea a 2 stații de pompă existente, pentru aducțiunea apei din râul Prut către SCI „Tețcani”, De asemenea, proiectul va crea precondiții pentru interconectarea SCI „Corjeuți” la SCI „Tețcani”, precum și actualizarea și/sau finalizarea documentației de proiect (*dacă nu există*).

c) SCI „Etulia” - reabilitarea parțială a infrastructurii SCI „Etulia” în extravilanul localităților Etulia și Alexandru Ioan Cuza. Se prevede reabilitarea sorbului din lacul Cahul, reabilitarea stațiilor de pompare existente de captare și repompare, acoperirea unui canal cu geomembrană (1,6 km) și înlocuirea celui de al doilea cu conductă cu o lungime de circa 15,3 km. De asemenea, se preconizează construcția a 2 stații de repompare noi și a 2 bazine de acumulare cu o capacitate totală de circa 92 mii m3, precum și actualizarea și/sau finalizarea documentației de proiect (*dacă nu există*).

Finanțarea se va efectua în dependență de disponibilitatea documentației de proiect și conform criteriilor pentru includerea sistemelor de irigații pe lista de investiții în cadrul proiectului stabiliți în Anexa nr.1 din Manual.

Subcomponenta 3.2: Consolidarea mediului favorabil pentru managementul sistemelor de irigare

Acordarea de sprijin pentru îmbunătățirea mediului necesar pentru reabilitarea SCI-urilor vizate, inclusiv: (a) oferirea de supraveghere tehnică, (b) oferirea de instruire pentru un management eficient și transparent, inclusiv pentru promovarea femeilor în funcții de conducere, (c) optimizarea funcționării schemelor de irigare, (d) îmbunătățirea legăturilor cu serviciile agro-meteorologice și (e) diseminarea cunoștințelor privind practicile de gestionare a riscurilor.

Componenta 4: Componenta de răspuns la situații de criză și urgență, la necesitate

Asigurarea răspunsului imediat la situații de criză și urgență, la necesitate. Situația de urgență și/sau criza eligibilă este orice eveniment natural sau provocat de om care a cauzat sau ar putea cauza în mod iminent un impact economic și/sau social negativ major asupra țării. Structura acestei componente va depinde de tipul și impactul unei situații de urgență și nu va fi limitată a priori la niciun sector, regiune sau activitate specifică. Activitățile finanțate de CERC vor fi determinate de cerere și de evenimente și vor fi detaliate într-un plan de acțiune al GRM. Definiția unei situații de urgență eligibile, condițiile pentru activarea CERC și o listă pozitivă a activităților finanțate care vor fi incluse în documentele juridice ale proiectului propus, precum și mecanismul procesului decizional și de implementare a CERC vor fi reflectate în Manualul operațional CERC, parte a MOP general.

Componenta 5: Managementul Proiectului

Componenta va sprijini costurile asociate cu implementarea și managementul proiectului, inclusiv monitorizarea și evaluarea, auditerile proiectului și conformitatea cu cerințele de mediu și sociale, achiziții și management financiar ale Proiectului.

2. OBIECTIVE

Consultantul care va deține această funcție va acționa ca inginer în irigații și va furniza anumite servicii de consultanță pentru UCIMPA în cadrul Proiectului AGGRI. Se așteaptă ca Consultantul să ofere asistență UCIMPA, MAIA și Agenției Naționale pentru Îmbunătățiri Funciare (ANIF) la toate etapele implementării activităților planificate pentru a asigura standardele de calitate ale proiectării și construcției, execuția lor în timp util, respectarea bugetului și a obiectivelor instituției. Consultantul va trebui, de asemenea, să participe la procesul de achiziții și desfășurarea lucrărilor de construcție legate de reabilitarea infrastructurii de irigație existente și de extinderea acesteia, care a fost reabilitată anterior.

3. SARCINI DETALIATE

Responsabilitățile și sarcinile legate de Consultant includ, dar nu se limitează la:

- (i) **Proiectare:** managementul proiectării incluzând, dar fără a se limita la, revizuirea documentației de proiectare și a estimărilor de costuri, identificarea erorilor și posibilităților de inginerie valorică, recomandarea modificărilor de proiectare în coordonare cu Asociațiile Utilizatorilor de Apă și ANIF, dacă este necesar. Verificarea documentației de proiectare tehnică elaborată de firma de proiectare cu situația de la fața locului și înaintarea de propuneri privind corecții/modificări după cum este necesar;
- (ii) **Achiziții:** asigurarea calității tehnice a documentelor de licitație, inclusiv Cereri de Propuneri/Oferte pentru lucrări și Cereri de Exprimări de Interes pentru consultanții care urmează să fie selectați în cadrul activităților de investiții în infrastructură ce urmează a fi implementate în cadrul Proiectului. Să participe la comisiile de evaluare pentru a examina și revizui ofertele de lucrări, expresiile de interes a consultanților în conformitate cu criteriile de calificare, evaluare și atribuire stabilite în documentele de licitație;
- (iii) **Construcții:** efectuează managementul contractelor și administrarea contractelor de lucrări de construcții atât pe aspectele tehnice cât și administrative; monitorizează și raportează progresul fizic și financiar al lucrărilor și serviciilor întreprinse de antreprenori; să se asigure că antreprenorii furnizează detalii complete despre progresul fizic și calitatea lucrărilor executate; sprijină instituția în procedurile de închidere a contractelor și în acțiunile de suspendare sau reziliere a contractelor (inclusiv întocmirea justificărilor necesare; efectuarea de vizite frecvente și eficiente în teren).
- (iv) **Operațiuni post-construcție:** Urmărirea activităților tipice pentru perioada de notificare a defecțiunilor; încheierea contractelor de lucrări; servicii de inginer supraveghere pe perioada de construcție și punerea în funcțiune a lucrărilor, implementarea planurilor de operare și întreținere (O&M) și predarea activelor către beneficiarii finali;
- (v) **Acordarea de sprijin a echipei de infrastructură** în revizuirea, comentarea și pre-approbarea livrabilelor și rapoartelor consultantului și contractantului;
- (vi) **Întocmește rapoarte de progres lunare** legate de activitățile de infrastructură referitoare la consultanții de supraveghere tehnică a construcțiilor, antreprenorii de lucrări și alții, după caz. Rapoartele vor identifica, de asemenea, riscurile existente în coordonare cu coordonatorul, elaborează și oferă un plan de acțiune detaliat pentru a atenua orice astfel de risc.

Alte sarcini conexe – Consultantul, la solicitarea conducerii va îndeplini alte sarcini legate direct de proiectele de infrastructură, dar care nu sunt enumerate în mod explicit.

4. CERINȚE DE RAPORTARE

Consultantul va raporta lunar Directorului executiv UCIMPA privind progresul proiectului.

Consultantul este angajat cu normă întreagă, și va furniza serviciile la sediul ANIF din Chișinău cu excepția cazurilor în care vor fi necesare misiuni pe teren, și, prin urmare, nu implică costuri suplimentare rambursabile. UCIMPA din cadrul Proiectului AGGRI va organiza și va acoperi costurile pentru:

- Un spațiu de muncă complet mobilat și echipat cu tehnica de birou cu acces la internet la sediul ANIF din Chișinău;
- Transport local legat direct de îndeplinirea atribuțiilor în cadrul asignării (de exemplu, vizite la șantier, întâlniri în afara oficiului, etc.).

5. PERIOADA PRESTĂRII SERVICIILOR DE CONSULTANȚĂ

Se așteaptă ca durata totală a activităților să fie până la 31 decembrie 2024, cu o posibilitatea de extindere până la finalizarea Proiectului AGGRI (01 septembrie 2029), care va fi activată în funcție de performanța demonstrată în timpul anului 2024.

6. CERINȚE DE CALIFICARE

Consultantul trebuie să îndeplinească următoarele calificări și abilități minime:

- Diplomă universitară în inginerie civilă, ingineria irigațiilor, hidraulica sau ingineria apei sau alte domenii conexe. Diploma de master în inginerie este considerată obligatorie.
- Instruirea și/sau Certificarea în Sisteme de Apă și Canalizare este considerată un avantaj.
- Cel puțin cinci (5) ani de experiență generală în inginerie.
- Trei (3) ani de experiență specifică în implementarea contractelor de lucrări de construcții de infrastructură, cum ar fi sisteme de irigare sau de alimentare cu apă, sau experiență similară.
- Bună înțelegere a Condițiilor generale ale contractelor utilizate de instituțiile financiare internaționale majore și/sau legislație locală referitoare la managementul lucrărilor de construcții.
- Experiență în managementul proiectelor de reabilitare a sistemelor de irigare/aprovizionare cu apă, inclusiv gestionarea mai multor contracte de lucrări simultane este considerată un avantaj;
- Experiență relevantă în elaborarea specificațiilor tehnice ca parte integrantă a documentelor de licitație, documente detaliate de proiectare, calcul cantităților, caietul de sarcini de supraveghere a construcției, calendarul cerințelor, estimarea costurilor etc.
- Sunt necesare cunoștințe practice de calculator cu MS Office și MS Project. Cunoștințe solide AUTOCAD și EPANET (sau software echivalent de modelare hidraulică) și cunoștințe practice pentru estimarea costurilor pentru lucrări de construcții cu aplicarea metodei prețurilor unitare a cantităților;
- Cunoașterea fluentă a limbii române scrise și vorbite, rusă și bună cunoaștere a limbii engleze.